

Standpunt

Algemene toegankelijkheid openbare scholen

Openbare scholen zijn toegankelijk voor iedereen, zonder onderscheid naar ras, geloof, levensbeschouwing of welk onderscheid dan ook. Die opstelling wordt wel passieve pluriformiteit genoemd. Maar openbaar onderwijs gaat vooral uit van actieve veelvormigheid. De openbare school zoekt, als gemeenschappelijke school van een veelvormige samenleving, actief naar pluriformiteit. Zij heeft bij het ter sprake brengen van godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen een zakelijke opstelling, waarbij respect voor elke andere opvatting voorop staat. De openbare school gaat niet uit van de confrontatie, maar van de ontmoeting van en de dialoog met de ander.

Als voorbeeld nemen wij de 'kwestie van de hoofddoekjes'. In Frankrijk ontstond enkele jaren geleden veel opschudding over het dragen van hoofddoekjes in de klas door leerlingen van Franse openbare scholen. Sindsdien kwam het onderwerp ook in andere landen - zoals België en Groot-Brittannië - regelmatig aan de orde.

De situatie in Nederland verschilt nogal van die op openbare scholen in andere Europese landen: daar zijn openbare scholen veel meer neutraal. In Nederland zal geen enkele leerkracht binnen het openbaar onderwijs - juist vanwege de actieve pluriformiteit - bezwaar aantekenen wanneer leerlingen vanuit godsdienstige overtuiging een halskettinkje dragen met daaraan een kruisje. Integendeel, dit kan aanleiding geven tot een onderwijskundig gesprek over diverse overtuigingen binnen de Nederlandse samenleving. Met betrekking tot het dragen van hoofddoekjes door Islamitische meisjes hoeft er derhalve geen ander standpunt te worden ingenomen. De zaken gaan anders liggen wanneer uit godsdienstige argumenten Islamitische leerlingen niet (meer) aan onderdelen van het onderwijsleerprogramma, zoals bewegingsonderwijs, seksuele voorlichting etc. zouden mogen deelnemen. Dan wordt er getornd aan de inhoud van het onderwijs die in principe voor elk kind gelijk is. Deze problematiek ligt echter buiten het kader van het standpunt over het dragen van hoofddoekjes.